

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **A. P.**, zastoupen JUDr. Petrem Novotným, advokátem, se sídlem Archangelská 1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 11. 2017, č. j. OAM-525/ZA-ZA12-HA08-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 10. 2018, č. j. 1 Az 96/2017 – 35,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

### Odůvodnění:

[1] Žalobce, státní příslušník Ukrajiny, přicestoval za manželkou do České republiky v dubnu 2015. V říjnu 2015 podal žádost o mezinárodní ochranu, ale hned ji vzal zpět, z důvodu, že měl polské vízum a nechtěl být poslán do Polska. Dne 30. 6. 2017 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že má obavy z naverbování do armády. Nechce válčit, jeho pravoslavná víra mu zakazuje zastřelit člověka, ve vlasti je to nebezpečné, je tam korupce a není možné se svobodně vyjádřit, říct něco proti vládě. Domů mu chodí povolávací rozkazy, doposud je nepřevzal. Žalobce naposledy žil v Zakarpatské a Volyňské oblasti.

[2] Žalovaný dospěl k závěru, že důvodem podané žádosti o mezinárodní ochranu je obava z možného povolání do ukrajinské armády a rovněž snaha o legalizaci pobytu. Rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 11. 2017, č. j. OAM-525/ZA-ZA12-HA08-2017, (dále „napadené rozhodnutí“), bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 30. 6. 2017 tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), se neuděluje.

[3] Městský soud v Praze (dále „městský soud“) rozsudkem ze dne 17. 10. 2018, č. j. 1 Az 96/2017 – 7, (dále „napadený rozsudek“), zamítl žalobu proti napadenému rozhodnutí. Městský soud stěžovatelu obavu z povolání do armády neshledal důvodnou, neboť tato obava nezakládá odůvodněný strach podřaditelný pod § 12 zákona o azylu. Městský soud se ztotožnil s názorem žalovaného, že nutnost vykonat vojenskou službu nelze vnímat ani jako vážnou újmu ve smyslu § 14a zákona o azylu, neboť ta je jednou z nejzákladnějších státoobčanských povinností. Za nenastoupení vojenské služby hrozí na Ukrajině trest odnětí svobody na 2-5 let, to však teprve v případě, že si dotyčný převezme povolávací rozkaz. K tomuto v případě stěžovatele nedošlo. Městský soud konstatoval, že na Ukrajině již k povolávání vojáků v záloze nedochází, dosud mobilizovaní záložníci byli zcela staženi z oblasti bojů a jsou postupně demobilizováni, a do oblasti bojů jsou nasazováni již výhradně profesionální vojáci či dobrovolníci.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel je názoru, že skutkové závěry napadeného rozsudku nemají oporu ve spise, neboť jsou objektivně dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany, a rozsudek je rovněž nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť není dostatečně vyvrácena argumentace stěžovatele. Podle stěžovatele se městský soud řádně nevypořádal se všemi prezentovanými důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu, tyto naopak zčásti nemístně zlehčoval a zčásti ignoroval. Stěžovatel jasně prezentoval obavy z návratu na Ukrajinu, v důsledku dlouhodobého vnitrostátního konfliktu, kdy po návratu by musel nastoupit do armády a jít válčit, což nechce s ohledem na strach o život, navíc je to v rozporu s jeho vyznáním.

[5] Přestože faktické boje probíhají aktuálně převážně ve východní části země, nelze zlehčovat ani situaci v západní části, neboť v průběhu uplynulých dvou let došlo k opakovaným násilnostem, jejichž oběťmi se stali nevinní civilisté, a to právě na západě Ukrajiny, když média v této souvislosti informovala nejen o aktuálních bojích mezi vládou a Právým sektorem v Mukačevu, ale rovněž o násilnostech ve Lvově, kde vybuchly v důsledku činnosti Právého sektoru dvě nálože, které si vyžádaly řadu zraněných. Uvedená fakta nevzal soud vůbec v potaz. Pokud by městský soud ověřil řádně veškeré stěžovatelem tvrzené skutečnosti, pak by musel dojít k závěru, že je naplněn přinejmenším důvod pro udělení tzv. doplňkové ochrany § 14a zákona o azylu. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitky stěžovatele pokládá za nedůvodné, plně se k nim vyjádřil již v napadeném rozhodnutí a vyjádření k žalobě. V souvislosti s bezpečnostní situací na Ukrajině žalovaný odkazuje na podkladový materiál uvedený na s. 3 napadeného rozhodnutí. Charakter incidentů s Právým sektorem na Ukrajině, konfliktní situace s vládou, jsou ojedinělé, zaměřené na nejviditelnější a otevřeně působící patriotické organizace na Ukrajině – kanceláře politických stran Svoboda či Právý sektor. Z hlediska návratu občanů ze zahraničí zpět se situace neodlišuje od jiných částí Ukrajiny. Stěžovateli v případě návratu nehrozí vážná újma dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Již první z podmínek třístupňového testu posuzování hrozby vážné újmy není splněna, neboť na Ukrajině neprobíhá takový konflikt, který by bylo možné považovat za mezinárodní či vnitřní ozbrojený konflikt na který stěžovatel odkazuje dle § 14a odst. 2

pokračování

písm. c) zákona o azylu. Je třeba rozlišovat vnitřní ozbrojený konflikt a ozbrojené střety ukrajinských bezpečnostních složek a proruských separatistů, které probíhají ve dvou z 24 administrativních oblastí Ukrajiny, a jejichž existenci správní orgán nijak nepopíral. Obecně branná povinnost patří k legitimním povinnostem občanů států a je takto chápána i v mezinárodním měřítku a nelze ji samu o sobě označit za projev pronásledování stěžovatele. K tomu žalovaný odkazuje na rozsáhlou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel ani v předchozím správním řízení nenamítal či jinak hodnověrně nedoložil, že by výkon vojenské služby v jeho případě či následně trest za nesplnění stanovené povinnosti by byl v jeho případě spojen s výjimečnými faktory, které by byly zohlednitelné z pohledu zákona o azylu. Žalovaný navrhuje kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, případně jako nedůvodnou zamítnout.

[7] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je podána včas a je proti napadenému rozsudku přípustná, zabýval se proto otázkou, zda kasační stížnost podstatně přesahuje svým významem vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

[8] K tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (viz zejm. usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, všechna zde citovaná judikatura dostupná na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)). Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti, respektive podstatnému přesahu vlastních zájmů, neuvedl žádné argumenty. Nejvyšší správní soud se proto zabýval důvody přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu citovaného usnesení toliko v obecné rovině a dospěl k závěru, že kasační stížnost je **nepřijatelná**.

[9] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně posuzoval otázku obav z nastoupení do armády. Branná povinnost spojená s účastí na ozbrojeném konfliktu by za určitých okolností mohla být významná z pohledu možného pronásledování z azylově relevantních důvodů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, který musí být vykládán v souladu s čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany („kvalifikační směrnice“). Podle čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice může být za pronásledování mimo jiné považováno trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2 směrnice. Dále podle čl. 9 odst. 2 písm. b) a c) kvalifikační směrnice mohou být za pronásledování obecně považována také právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem, a také nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání (včetně případného takového nepřiměřeného trestání odepření výkonu vojenské služby z důvodu svědomí; k těmto otázkám viz zejména rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 - 24, ze dne 26. 2. 2016, č. j. 5 Azs 168/2015 - 36, a rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. 2. 2015 ve věci *Shepherd*, C-472/13, ECLI:EU:C:2015:117).

[10] Nejvyšší správní soud odkazuje na svou předchozí judikaturu, v níž objasnil okolnosti, za kterých by mohla být žádost osob odmítajících nástup vojenské služby uznána důvodnou (viz např. rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, a ze dne 26. 2. 2016, č. j. 5 Azs 168/2015 – 36). Stěžovatel neuvedl žádný důkaz svědčící o tom, že by převzal povolávací rozkaz. V rámci pohovoru uvedl, že by mohl dát žalovanému povolávací rozkaz, ale nemá jej u sebe, doposud jej nepřevzal. Z ničeho tak neplyne, že by stěžovateli hrozil výkon vojenské služby a v důsledku toho případně i nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání v případě odepření výkonu vojenské služby z důvodu svědomí. Navíc žalovaný s ohledem na informace o zemi původu poukázal na demobilizaci vojáků a skutečnost, že na východoukrajinské frontě již nejsou žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Ze zpráv o zemi původu taktéž vyplývá, že na Ukrajině existuje možnost náhradní (civilní) vojenské služby a tato je obvykle vykonávána v nemocnicích těmi, kteří odmítnou nastoupit na vojenskou službu z náboženských důvodů (srov. Ukrajina, Informace OAMP, 24. července 2017). Městský soud v souladu s judikaturou konstatoval, že nutnost vykonat vojenskou službu nelze vnímat ani jako vážnou újmu ve smyslu § 14a zákona o azylu. Branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovanou i v mezinárodním měřítku, a službu v armádě při mobilizaci tak nelze považovat za ohrožení svévolným násilím vyplývajícím z ozbrojeného konfliktu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2016, č. j. 5 Azs 45/2016 – 32).

[11] V případě bezpečnostní situace na Ukrajině se nejedná o tzv. totální konflikt, probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31). Stěžovatel pochází ze severozápadní oblasti Ukrajiny, naposledy pobýval v Zakarpatské oblasti, kam izolovaný ozbrojený konflikt nezasahuje, což vyplývá ze zpráv o zemi původu shromážděných v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Městský soud se v napadeném rozsudku vyjádřil i k událostem v Mukačevu a Lvově z července 2015, kdy konstatoval, že tyto události byly ojedinělým incidentem (srov. Ukrajina, Informace OAMP, 24. července 2017) přičemž podle městského soudu současná vládní moc zakročuje v případech násilí, kterého se příslušníci Právěho sektoru dopouštějí.

[12] S ohledem na uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a městský soud se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchyluje. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, ostatně stěžovatel žádný důvod přijatelnosti netvrdil. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[13] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

pokračování

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. dubna 2019

JUDr. Petr Průcha  
předseda senátu